

Jordegods i en Bygd, paa Grund af Giftermaal, Flytning o. s. v., bosætter sig i en anden Bygd, gør han ikke, hvad man i Almindelighed vilde gøre her, nemlig sælge sit Jordegods paa det Sted, hvor han tidligere boede, og søge at erhverve andet Jordegods paa sit nye Hjemsted. Nej, man bruger der en ganske anden Fremgangsmaade. Hvis der i denne Bygd er Jordegods, som ejes af en Mand, der bor i den Bygd, som den førstnævnte Mand har forladt, indføre de i Stedet for at mageskifte deres omtrent lige gode Jordegods det, som kaldes „løst Bytte“. Enhver beholder Ejendomsretten over sit Jordegods, og faar Brugsretten af den andens Jordegods med den fulde Ejerens tilkommende Vennitjessket. Et saadant Forhold kan saa vedvare gennem Generationer. Forholdene stille sig stundom saaledes, at Brugsforholdet ordnes gennem flere Familier, saaledes at den, som bor i Bygden A. ejer Gods i Bygden B., som bruges af en sammesteds boende Mand, der ejer Jordegods i Bygden C., hvilket bruges af en Person, der har Gods i Bygden D., som der bruges af en Mand, hvis i Bygden A. liggende Jordegods bruges af den førstnævnte Mand. Saaledes sluttet altsaa Ringen stundom igennem flere Familier, og et saadant Forhold kan vedvare uforandret gennem Generationer. Naar saa en Mand vil sælge sit Jordegods, sælger han selvfølgelig det, som tilhører ham i den fremmede Bygd, men paa den Maade, at den, som køber det, overtager det Jordegods, hvoraf Sælgeren havde Brug, medens Brugsforholdet med Hensyn til det folgte, i den fremmede Bygd liggende Jordegods, bliver uforandret. I Tilfælde af Dødsfald og Skifte, enten offentligt eller privat, saa indbrages selvfølgelig under Skiftet det Jordegods, vedkommende er Ejer af, men der er ikke Tale om, at Skifteretten eller selve de selvstiftende Arvinger indfinde sig paa det Sted, hvor Jordegods ligger; men det „stiftes“ ganske simpelt efter tænkte Dele — de Herrer maa erindre, at vi have med Jordskælesskab at gøre — der stiftes saaledes, at en faar en Fjerdedel, en anden en Tredjedel, en tredje i tilsvarende Forhold, og denne Deling af Ejendomsretten realiseres ved en tilsvarende Deling af Brugsretten paa det Sted, hvor

denne Familie bor, medens Brugsforholdet med Hensyn til den Ejendom, der stiftedes, bliver uforandret. Forholdet bliver meget let, som man vil se, det, at den, der bruger Jordegods, ikke en Gang veed, hvilke Personer der eje Jordens enkelte Dele, eller i hvilket Forhold de ere lodtagne. Den naturlige Konsekvens heraf er, at Brugeren egentlig faktisk er Ejer; han udøver Ejendomsraadigheden over det Jordegods, han har faaet ved det saakaldte løse Bytte. Det er heller ikke godt tænkeligt, at hans Interesser skulle kunne komme i Strid med den egenlige Ejers Interesser. Vrede Medlemmer ville nu se, at det ganske naturlige fører til — jeg ser stadig bort fra Kongssætte — at Ejerens af det paagældende Jordegods, da han personlig bor andet Steds, ikke bliver repræsenteret paa Grundstævnet, fordi Brugeren, som Lovforslaget nu foresligger, ikke kan stemme uden skriftlig Fuldmagt, og fordi det ofte vil være for besværligt at staa en saadan til Stede. Men det kan saa en ganske indgribende Betydning. Netop fordi man ikke forandrer Ejendomsforholdene paa samme Maade som her, kan det meget godt i Tidens Løb gaa saaledes, at Storfiebelen af Jordegods, der hører til en eller anden Mark — forudsat at der ikke er en Kongsbønde tillige, thi de have gerne store Lodder — ejes af Personer, der bo andre Steder, saa at det altsaa i Virkeligheden bliver et Mindretal, der kommer til at afgive Stemme efter den her omhandlede Regel. Den Regel, som Lagtinget havde vedtaget, er derfor i og for sig naturlig og stemmende med Forholdene, medens det er fuldstændig Mangel paa Indsigt og Kundskab til Forholdene, der har gjort, at man i det andet Ting har indsat en Regel, der vel efter danske Forhold vilde være naturlig, men som er ubrugelig heroppe. Jeg haaber her kort at have givet en nogenlunde fuldlig Forestilling om, hvorledes det hænger sammen dermed. — Saa er det et andet Vindringsforslag til § 7. Denne Paragraf indeholder Regler for, hvorledes der skal tilvejebringes Flertal for en Beslutning med Hensyn til Jordskælesskab. Her havde Lagtinget vedtaget og havde afledes bestemt fastholdt, at dette maatte ske efter Andel i Jordegods, saaledes at det